

16.06.2021

POL-2021-31930

Voimassaoloaika:	1.8.2021 - toistaiseksi
Säädösperuste:	Laki Poliisiammattikorkeakoulusta 1164/2013, Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986, Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014
Muuttaa / kumoaa:	Epäasiallisen kohtelun ehkäiseminen ja käsittely Poliisiammattikorkeakoulussa (2200/2012/122)
Kohderyhmät:	Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijat

Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun vastainen toimintaohje Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoille

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen tunnusmerkkejä.....	2
3 Seksuaalisen häirinnän tunnusmerkkejä.....	2
4 Sukupuoleen tai sukupuoli-identiteettiin perustuva häirintä tai syrjintä.....	3
5 Mikä ei ole häirintää?.....	3
6 Menettelyohjeet	4
6.1 Epäasialliseksi koettu kohtelu on opiskelijoiden välistä	4
6.2 Epäasialliseksi koettu kohtelu on opiskelijan ja henkilökunnan edustajan välistä	7

1 Johdanto

Poliisiammattikorkeakoulussa (Polamk) ei sallita minkäänlaista häirintää tai epäasiallista käyttäytymistä.

Opiskelijoille annettava ohje koskee koko korkeakouluyhteisöä, koska meillä kaikilla on oikeus opiskella ja työskennellä ilman hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta heikentäviä tekijöitä.

Poliisihallinnon henkilöstön osalta noudatetaan lisäksi Poliisihallituksen antamaa ohjetta Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun hallinta poliisihallinnossa POL-2019-8751, jos Polamkin henkilöstöön kuuluva on tilanteessa osallisena.

Pelastusopiston henkilöstön osalta noudatetaan Pelastusopiston käytäntöjä.

2 Häirinnän ja epäasiallisen käyttäytymisen tunnusmerkkejä

Epäasiallisella kohtelulla tarkoitetaan häirintää, kiusaamista ja muuta ei-toivottua, epäasialliseksi koettua käytöstä. Epäasiallinen kohtelu on usein järjestelmällistä ja jatkuvaa, mutta joskus yksittäisiä, lievempiä tekoja voi pitää sellaisena. Se voi täyttää myös häirinnän tunnusmerkit eli sellaisen epäasiallisen kohtelun, josta voi olla vaaraa tai haittaa yksilön turvallisuudelle tai terveydelle.

Häirintää ja epäasiallista käyttäytymistä ovat esimerkiksi:

- uhkailu tai pelottelu
- ilkeät ja vihjailevat viestit
- väheksyvät ja pilkkaavat puheet
- opiskelun perusteeton arvostelu ja vaikeuttaminen
- perusteeton puuttuminen opintoihin
- maineen tai aseman kyseenalaistaminen
- yhteisöstä eristäminen
- opettaja-asemaan liittyvän vallan epäasiallinen käyttäminen
- nöyryyttävä käskyjen antaminen.

3 Seksuaalisen häirinnän tunnusmerkkejä

Seksuaalisella häirinnällä ja ahdistelulla tarkoitetaan ei-toivottua, yksipuolista ja mahdollisesti painostusta sisältävää seksuaalista käyttäytymistä. Se voi olla visuaalista, sanallista tai fyysistä.

Seksuaalista häirintää ovat esimerkiksi:

- sukupuolisesti tunkeilevat eleet ja ilmeet
- kaksimieliset puheet ja vitsit
- epäasialliset vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset tai kysymykset
- seksuaalisesti värityneet kirjeet, sähköpostit, tekstiviestit ja puhelut
- esille asetettu pornograafinen aineisto
- ei-toivottu fyysinen koskettelu
- sukupuolista kanssakäymistä koskevat ehdotukset tai vaatimukset.

4 Sukupuoleen tai sukupuoli-identiteettiin perustuva häirintä tai syrjintä

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan henkilön sukupuoleen liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista. Sillä loukataan henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Sukupuoleen perustuvaa häirintää ovat esimerkiksi:

- alentava ja kielteinen puhe toisesta sukupuolesta
- toisen sukupuolen halventaminen
- kiusaaminen silloin, kun se perustuu kiusatun sukupuoleen

Ihmiset ovat sukupuoli-identiteetiltään ja sukupuolen ilmaisultaan moninaisia, eivätkä kaikki ole sukupuoleltaan yksiselitteisesti naisia tai miehiä. Sukupuolivähemmistöihin kuuluvat transihmiset, kuten transsukupuoliset, muunsukupuoliset ja transvestiitit sekä intersukupuoliset ihmiset. Kokemukset sukupuoliristiriidasta ovat yksilöllisiä.

Sukupuoli-identiteettiin kohdistuvaa syrjintää on eri asemaan asettaminen sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella.

5 Mikä ei ole häirintää?

Korkeakouluyhteisön jäsenillä voi olla erilaisia käsityksiä ja tulkintoja häirinnäksi ja epäasialliseksi käyttäytymiseksi koetuista asioista. Siksi on tärkeää, että yhteisössä keskustellaan, millainen vuorovaikutus on yhteisössä toivottavaa ja millainen ei. Avoin keskustelu sitouttaa yhteisön hyvinvoinnin kehittämiseen. Erityisen tärkeää avoin keskustelu ja pelisääntöjen sopiminen on silloin, kun opetukseen liittyy henkilökohtaista ohjausta ja fyysistä läheisyyttä tai harjoitustilanteita, jotka edellyttävät kohdehenkilön rooliin eläytymistä.

Kaikki korkeakouluyhteisössä esiintyvät ristiriidat tai kielteinen palaute ei ole terveydelle vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, vaikka opintojen arviointi ja korkeakoulun toimivaltaan kuuluvat päätökset ja toimet saatetaan kokea kielteisiksi. Korkeakoululla on oikeus suunnitella, johtaa ja valvoa koulutustoimintaa, opetusta ja opiskelua. Oppilaitok-

sella on myös toimivalta päättää opetuksen laadusta, laajuudesta ja työta-voista sekä menettelytavoista, kun ne on käsitelty yhteistoiminnassa tai hyväksytty korkeakoulun hallituksessa. Opiskelua ja opintosuorituksia voidaan arvioida ja antaa niistä asiallista palautetta ilman että kyse on epäasiallisesta kohtelusta.

Häirintää eivät ole esimerkiksi

- opintojen suorittamista koskevat asialliset ja perustellut päätökset ja ohjeet
- opiskelun, työn ja työyhteisön pulmien yhteinen käsittely
- perusteltu puuttuminen opinto- ja työsuoritukseen
- varoituksen antaminen perustellusta ja laillisesta syystä
- opiskelun keskeyttäminen tai opinto-oikeuden peruuttaminen lain edellytysten täytyessä

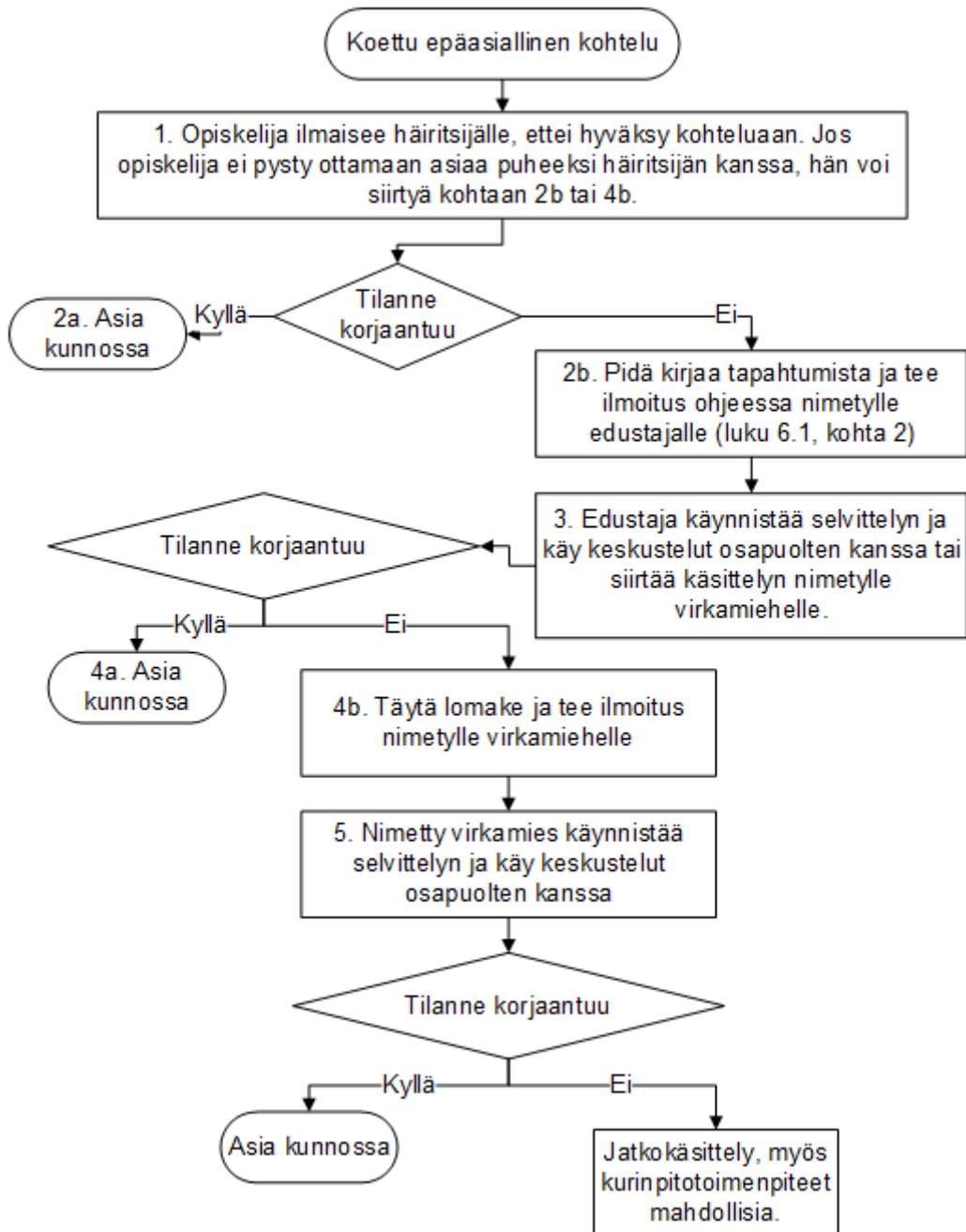
6 Menettelyohjeet

6.1 Epäasialliseksi koettu kohtelu on opiskelijoiden välistä

1. Ilmaise mahdollisuuksien mukaan häiritsijällesi selkeästi, ettet hyväksy häirintää tai koet käyttäytymisen epäasiallisena. Pyydä tarvittaessa tueksesi opiskelijakunnan työsuojeluasiamies, luokkapuheenjohtajasi tai joku muu tukihenkilö. Polamkin opiskelijakunnan työsuojeluasiamiesten ajantasaiset yhteystiedot löydät Konsta-intranetistä opiskelijakunnan sivulta.
2. Jos tilanne jatkuu, pidä kirjaa tapahtumista ja säilytä saamasi viestit. Voit viedä asian eteenpäin myös silloin, kun et ole pystynyt puhumaan asiasta suoraan epäasiallisesti käyttäytyneelle. Voit täyttää ohjeen liitteenä olevan lomakkeen, jolla käynnistät asian virallisen selvittelyyn. Toimi seuraavasti:
 - a. poliisi (AMK) -opiskelija, ota yhteys opiskelijakunnan työsuojeluasiamieheen tai varatyösuojeluasiamieheen
 - b. pelastusalan päällystötutkinto (AMK) -opiskelija, ota yhteys kurssinjohtajana toimivaan opettajaan
 - c. poliisi (AMK) -muuntokoulutuksen opiskelija, ota yhteys luokkapuheenjohtajaan

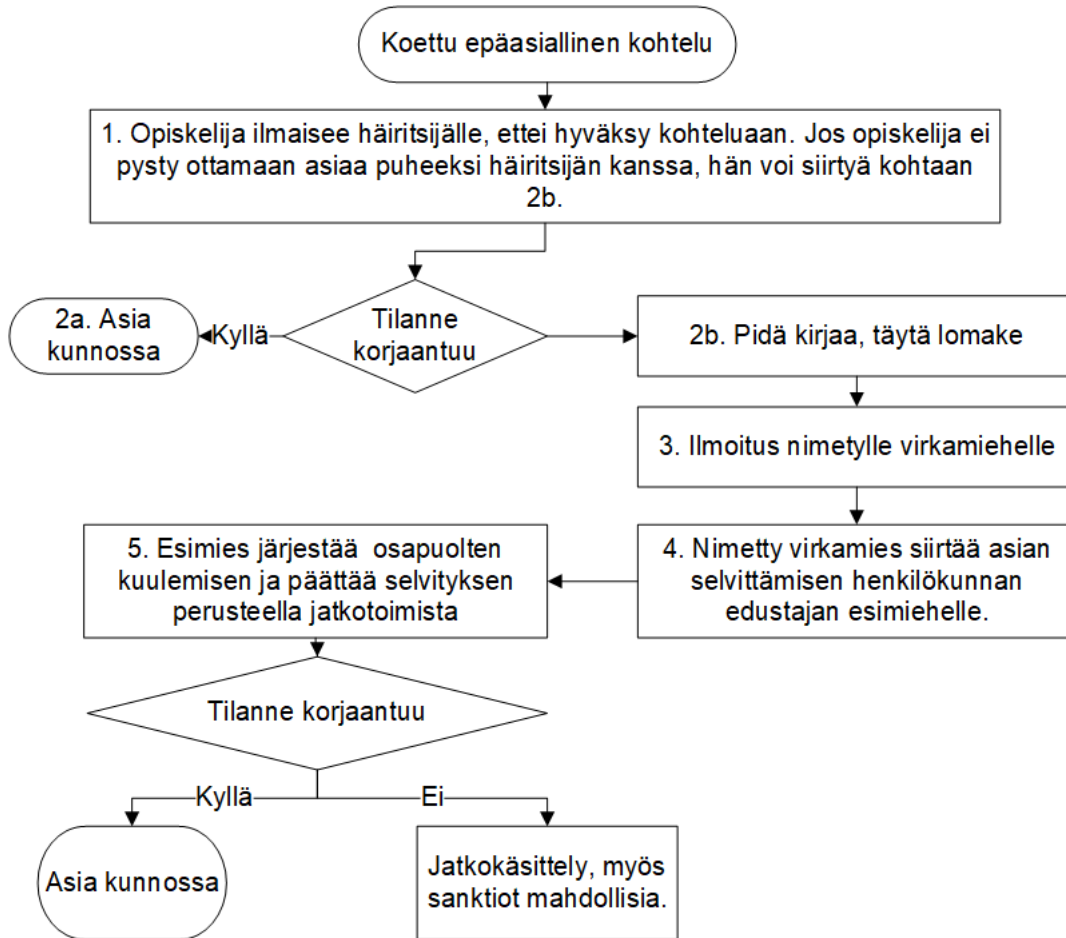
- d. poliisi (ylempi AMK) -opiskelija, ota yhteys luokkapuheenjohtajaan
 - e. poliisialipäällystön erikoistumisopintojen opiskelija, ota yhteys ryhmäsi puheenjohtajaan
 - f. hätäkeskuspäivystäjäopiskelija, ota yhteys kurssinjohtajana toimivaan opettajaan.
 - g. täydennyskoulutuksen opiskelija, ota yhteys Poliisiammattikorkeakoulun nimeämään virkamieheen, jonka yhteystiedot löytyvät Sinetistä täydennyskoulutuksen sivulta.
3. Kohdassa 2 nimetty opiskelijakunnan edustaja käynnistää selvittelyn ja käy keskustelut osapuolten kanssa. Opiskelijakunnan edustaja voi harkintansa mukaan häirityn suostumuksella siirtää asian käsittelyn Polamkin nimetylle virkamiehelle.
 4. Mikäli opiskelijakunnan apu ei ole mielestäsi riittävä, täytä viimeistään tässä vaiheessa ohjeen liitteenä oleva lomake ja käänny Polamkin nimeämän virkamiehen puoleen. Voit halutessasi olla myös suoraan yhteydessä Polamkin nimettyyn virkamieheen, vaikka et olisikaan käsitellyt asiaasi ensin opiskelijakunnan edustajan kanssa. Polamkin nimetyn virkamiehen yhteystiedot löydät Konstasta Opiskelijan avuksi -sivulta tai Sinetistä täydennyskoulutuksen sivulta.
 5. Virkamies järjestää asian edellyttäessä osapuolten kuulemisen ja päättää selvityksen perusteella jatkotoimista.

Kuva 1 Opiskelijoiden välisen epäasialliseksi koetun kohtelun käsittely.

6.2 Epäasialliseksi koettu kohtelu on opiskelijan ja henkilökunnan edustajan välistä

1. Ilmaise mahdollisuuksien mukaan häiritsijällesi selkeästi, ettet hyväksy häirintää tai koet käyttäytymisen epäasiallisena. Pyydä tarvittaessa tueksesi opiskelijakunnan työsuojeluasiamies, luokkapuheenjohtajasi tai joku muu tukihenkilö. Työsuojeluasiamiesten ajantasaiset yhteystiedot löydät Konsta-intranetistä opiskelijakunnan sivulta.
2. Jos tilanne jatkuu, pidä kirjaa tapahtumista ja säilytä saamasi viestit. Voit viedä asian eteenpäin myös silloin, kun et ole pystynyt puhumaan asiasta suoraan epäasiallisesti käyttäytyneelle. Täytä ohjeen liitteenä olevan lomake, jolla käynnistät asian virallisen selvityksen.
3. Käänny Polamkin tai Pelastusopiston nimeämän virkamiehen puoleen. Polamkin virkamiesten yhteystiedot löydät *Konstasta Opiskelijan avuksi -sivulta* tai *Sinetistä täydennyskoulutuksen sivulta*. Pelastusopiston nimetty virkamies on kurssinjohtajana toimiva opettaja.
4. Virkamies siirtää asian henkilökunnan edustajan esimiehelle, joka noudattaa käsittelyprosessissa sekä Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun hallinta poliisihallinnossa -ohjetta POL-2019-8751 että tätä ohjetta tai Pelastusopiston henkilöstön osalta Pelastusopiston käytäntöjä.
5. Henkilöstön edustajan esimies järjestää asian edellyttäessä osapuolten kuulemisen ja päättää selvityksen perusteella jatkotoimista.

Kuva 2 Opiskelijan ja henkilökunnan edustajan välisen epäasiallisen kohtelun käsittely.

Vahvistetun tiedonohjaussuunnitelman mukaan (01.40.07 Epäasiallisen käytöksen ja häirinnän käsittely) asian käsittelyyn liittyvät asiakirjat kirjataan Actaan, asiakirjat salataan (ST IV) ja säilytetään 10 v. Pelastusopisto kirjaa asiat oman tiedonohjaussuunnitelmansa mukaisesti.

Rehtorin sijaisena
Hallintojohtaja

Marko Laitinen

Koulutusjohtaja

Petri Alkiora

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 16.06.2021 klo 08:47. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Liitteet

Ilmoitus Poliisiammattikorkeakoululle koetusta häirinnästä

Jakelu

Poliisiammattikorkeakoulun opetushenkilöstö, Pelastusalan päällystötutkinto (AMK) -koulutuksen opetushenkilöstö

Tiedoksi:

Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijat ja henkilöstö